

Aanvullend visonderzoek inrichting BBL-percelen Winterswijk Oost

Een inventarisatie naar de kleine modderkruiper

rapportnummer 1324

Aanvullend visonderzoek inrichting BBL-percelen Winterswijk Oost

Een veldinventarisatie naar kleine modderkruiper

Zelhem, september 2013
Rapportnummer 1324
Projectnummer 2123

Opdrachtgever

Dienst Landelijk Gebied | Postbus 9079, 6800 ED Arnhem | Contactpersoon: Dhr. T. Paternotte

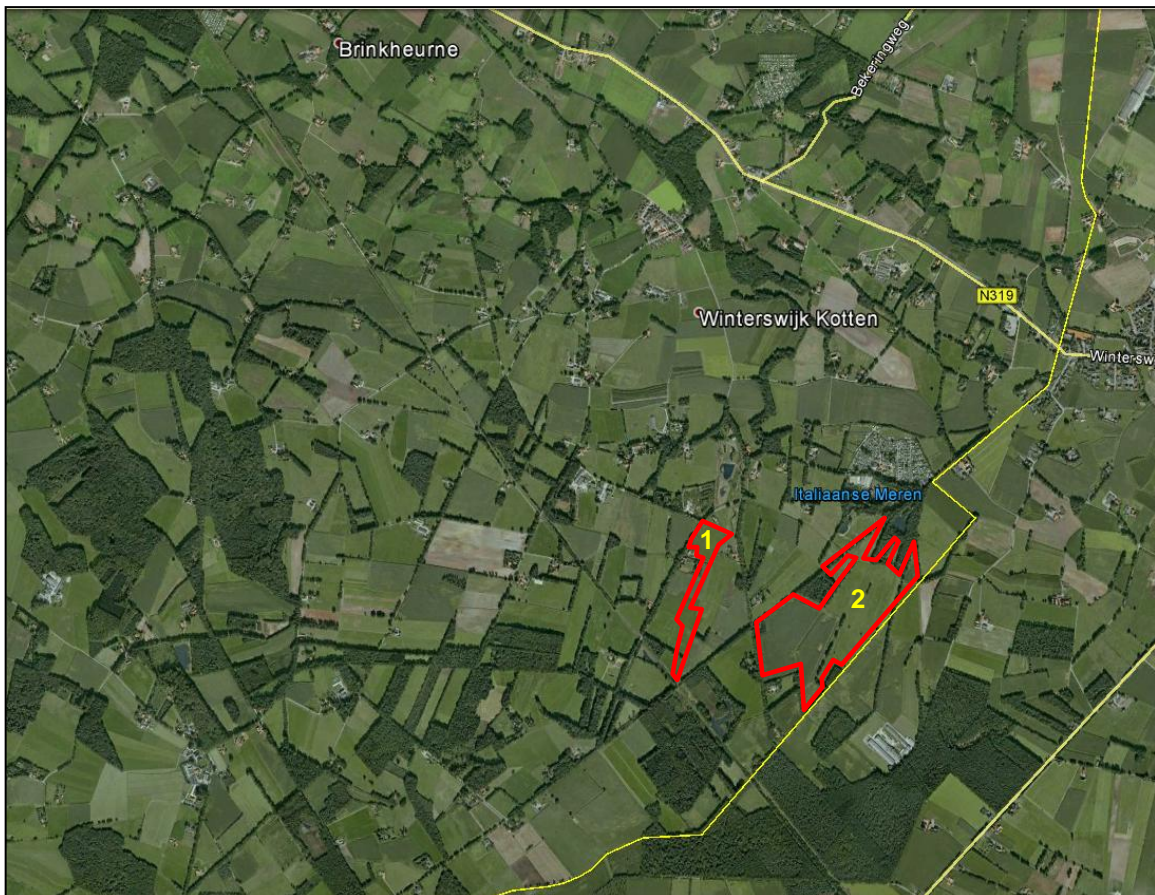
Opdrachtnemer

Stichting Staring Advies | Dr. Grashuisstraat 8, 7021 CL Zelhem | T 0314 641910 |
info@staringadvies.nl | www.staringadvies.nl | Auteur: ing. R. Boerboom

Aanvullend visonderzoek inrichting BBL-percelen Winterswijk Oost

Beschrijving planlocatie

Het onderzoeksgebied beslaat een gedeelte van de Bemersbeek en een gedeelte van de Schippersbeek. Deze watergangen worden (deels) gedempt of vergraven in het kader van de natuurontwikkeling in de stroomgebieden van de Osink-Bemerbeek en Schippersbeek. Beide gebieden liggen in het buurtschap Winterswijk-Kotten, in de zuidoosthoek van de gemeente Winterswijk, tegen de Duitse grens (zie figuur 1).

Figuur 1. Ligging plangebieden Bemersbeek (1) en Schippersbeek (2).

Bemersbeek

De beek zoals hij er nu ligt is gegraven en is een vrij diepe sloot die door het landschap snijdt. Aan weerszijden liggen veldgronden en essen. Langs de beek staat geen beplanting, dit maakt dat het gebied open is en deel uit maakt van de grotere open ruimte die eromheen ligt. Het profiel van de beek wordt aangepast zodat het niet zozeer een diepe snede is, maar een smal ondiep stroompje. De grond direct naast de beek fungeert als inundatiegebied wanneer er grotere waterafvoer is.

Schippersbeek

De natuurlijke waterscheiding in het gebied is doorgraven met een sloot, deze wordt gedempt. De huiskavels aan de zuidwestzijde krijgen een afwatering via een deels nieuw aan te leggen sloot naar de Bemersbeek. Er ontstaat opnieuw een drassig gebied in het zuiden en langs de zuidoever van de Schippersbeek. Aan de noordkant van de beek wordt water geborgen in af te graven laagtes.

Het profiel van de Schippersbeek (zie figuur 2) wordt ondieper gemaakt. Hierdoor wordt de waterstand ten op zicht van het maaiveld hoger, ook omdat er een stuw voor de onderdoorgang met de Blankersweg wordt geplaatst. De weg wordt opgehoogd zodat deze droog blijft. De stuw laat water over, zodat het waterniveau minimaal 20 cm lager is dan de weg. Om te voorkomen dat voedselrijk water op de schrale graslanden komt, komt er een kade aan de zuidzijde van de beek die het water keert.

Figuur 2. Te vergraven watergangen.

Aanleiding

Dienst Landelijk gebied (DLG) is voornemens om een aantal BBL-percelen in Winterswijk te herinrichten. Voor deze ruimtelijke ontwikkeling verlangt de huidige wetgeving een gedegen onderzoek naar flora en fauna in verband met de zorgplicht die de Flora- en faunawet een plannenmaker oplegt. Dhr. Paternotte van DLG heeft Staring Advies (SSA) gevraagd een natuuronderzoek uit te voeren in de vorm van een quickscan. Uit deze quickscan (SSA rapportnummer 1300) is de mogelijke aanwezigheid van de strikt beschermde kleine modderkruiper (Flora- en faunawet, tabel 2) naar voren gekomen. Het aanvullende onderzoek is erop gericht vast te stellen of deze soort aanwezig is in het plangebied. Bij aanwezigheid van kleine modderkruiper moet een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet aangevraagd worden.

Onderzoeksmethode

Om de aanwezigheid van kleine modderkruiper aan te tonen is gevist met het schepnet. Hierbij is circa 30% van de watervoerende beken afgevist.

bezoekronde	datum	tijd	Weersomstandigheden
1	03-sept-13	16:15– 18:15	droog, 22 °C, bewolkt, wind 0 Bf

Gegevens veldbezoek: onderzoeker J. Stronks

Resultaten

Bemersbeek

Deze beek stond geheel droog ten tijde van het veldonderzoek. Hier is dus niet gevestigd. De aanwezigheid van kleine modderkruipers of andere beschermde vissoorten is in de huidige situatie uitgesloten in dit watersysteem. Herkolonisatie is in beperkte mate mogelijk, via de vistrap.

Schippersbeek

Verassend genoeg was deze beek nog watervoerend. Andere beken in de omgeving, zoals de Willinkbeek en Ratumse Beek staan momenteel droog. De te dempen zijsloten (greppels) van de Schippersbeek waren ten tijde van het onderzoek niet watervoerend. De aanwezigheid van kleine modderkruipers of andere beschermde vissoorten is uitgesloten in deze zijsloten. Het veldonderzoek heeft het voorkomen van de kleine modderkruiper niet aangetoond. Overige beschermde vissoorten zijn niet vastgesteld. Tijdens het veldbezoek zijn de volgende soorten gevangen: bierpje, driedoornige stekelbaars en tiendoornige stekelbaars. Deze soorten zijn niet beschermd en algemeen voorkomend.

- De driedoornige stekelbaars is talrijk aanwezig. Er zijn circa 200 exemplaren gevangen. Het betreft voornamelijk onvolwassen dieren.
- De tiendoornige stekelbaars is minder talrijk. Er zijn circa 10 exemplaren gevangen.
- Van het bierpje zijn 17 exemplaren gevangen. Het betreft voornamelijk onvolwassen exemplaren.

Het bierpje was tot 2010 strikt beschermd via de Flora- en faunawet (tabel 2). Het bierpje is sinds 1 juli 2010 opgenomen in de Visserijwet en niet meer beschermd door de Flora- en faunawet.

Conclusie

Kleine modderkruipers (of andere beschermde vissoorten) zijn niet aangetroffen tijdens het veldonderzoek. Het dempen en/of vergraven van de onderzochte watergangen kan uitgevoerd worden zonder mitigerende en/of compenserende maatregelen voor deze soortgroep.

Ontheffing voor deze soort(groep) hoeft niet worden aangevraagd.

Aanbevelingen

Bij het dempen of vergraven van watervoerende beken is het wenselijk om in het kader van de zorgplicht aanwezige vissen weg te vangen en elders uit te zetten (in geschikt habitat). Staring Advies kan op afroep aanwezig zijn bij het dempen/vergraven om te controleren op de aanwezigheid (beschermde) vissen en deze te verplaatsen.

stichting staring advies

Dr. Grashuisstraat 8
7021 CL Zelhem

T 0314 641910
F 0314 641909

info@staringadvies.nl
www.staringadvies.nl

